

Инфляциялық күтулер

Мамыр 2022

- **Үй шаруашылықтары:** ағымдағы инфляциялық процестерді жоғары қабылдай отырып жалпы инфляциялық күтулер төмендей бастады
- **Кәсіпорындар:** инфляциялық күтулер жоғары деңгейде сақталуда, бұл ретте дайын өнім бағасының өсу қарқынының баяулауы күтілуде

Күтулердің сапалық бағалары аздап төмендеді

Респонденттердің **45%** бағаның ағымдағы өсу қарқынының сақталуын немесе жылдам күтуде (ағымдағы жылдың сәуір айында – 53%).

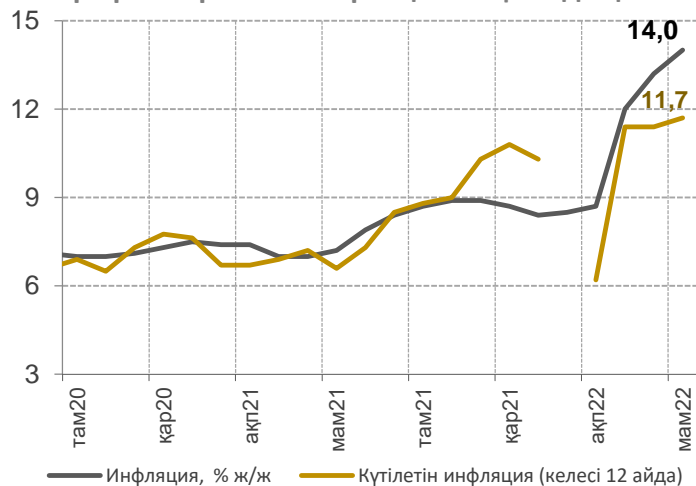
Бір жыл алға күтілетін инфляцияның сандық бағасы нақты инфляцияның жеделдеуі аясында **11,7%¹** - ға дейін өсті.

Күтілетін инфляцияның медианалық бағалауы төмендей берді

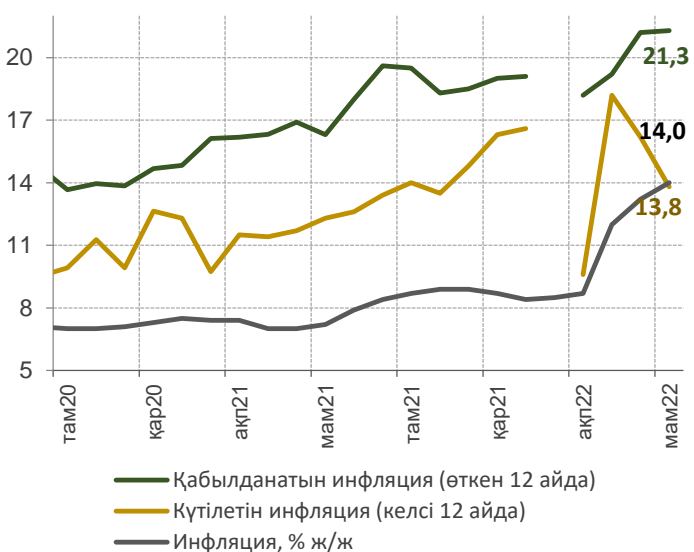
Бір жылдан кейін күтілетін инфляцияның **медианалық бағалауы** 2022 жылғы мамырда **13,8%-ды** құрап, ағымдағы жылғы сәуірдегі 16,2%-дан төмендеді.

Соңғы 12 айда қабылданатын инфляцияның медианалық бағалауы **21,3%-ды** құрады және ағымдағы жылғы сәуірмен салыстырғанда іс жүзінде өзгерген жоқ.

1-график. Күтілетін инфляцияның сандық мәні

2-график. Инфляция және медианалық бағалаулар, %

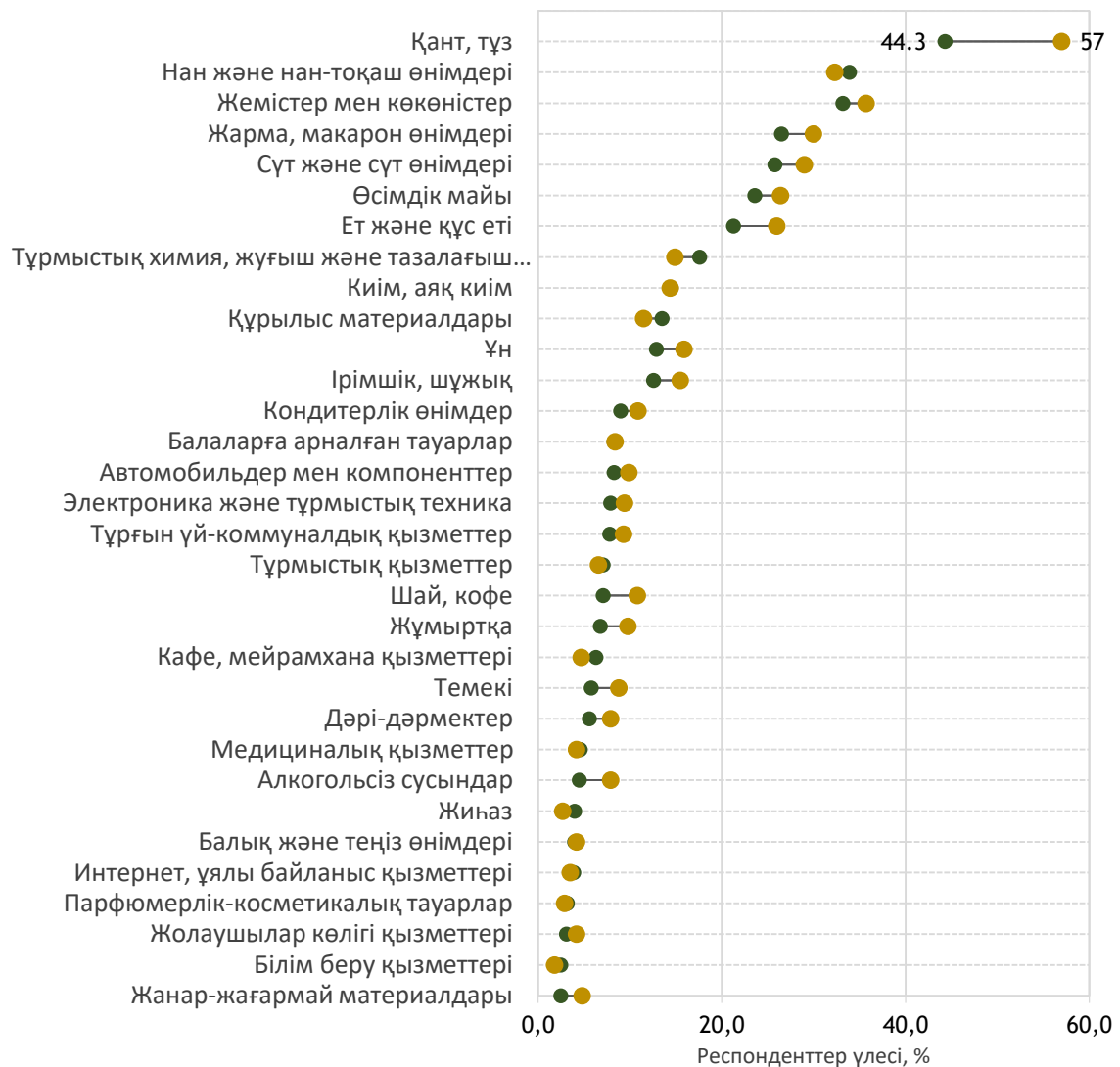

Дереккөз: Халыққа телефон арқылы пікіртерім жүргізу нәтижелері, FusionLab

Азық-түлік бағасының жоғары өсуін қабылдау аздап төмендеді

Өткен 12 айдағы бағалардың өзгеруіне қатысты халықтың бағалауларында **неғұрлым жылдам және бұрынғыдай бағаның өсуін** белгілегендер үлесі **87%** (а.ж. сәуір айында – 88%) құрады. Өткен айда бағаның өсуін атап өткен респонденттердің көпшілігі (**90%**) **азық-түлік** бағасының өскенін атап өтті. Жалпы, көптеген позициялар бойынша бағаның едәуір өсуін байқаған халықтың үлесі осы жылдың мамыр айында **азайды**. Бұл ретте қант (44,3%) бұрынғысынша көшбасшы болып қалуда. Қанттан кейін келесі азық-түлік топтары жүреді: нан және нан-тоқаш өнімдері (33,9%), жемістер мен көкөністер (33,2%). Ең аз респонденттер үлесі білім беру қызметтері (2,5%) және жанар-жағармай материалдары (2,5%) топтарында байқалды.

3-график. Жиі аталатын тауарлар мен қызметтер
сәу.22-мам.22

Дереккөз: Халыққа телефон арқылы пікіртерім жүргізу нәтижелері, FusionLab

Үй шаруашылықтарының тұтынушылық көңіл-күйі біртіндеп қалпына келеді

2022 жылдың мамыр айында тұтынушылық көңіл-күй индексі аздап өсіп, 104,1 құрады. Ағымдағы жағдай бағалаулары нашарлай түсуде, алайда тұтынушылық күтулер жақсара бастады.

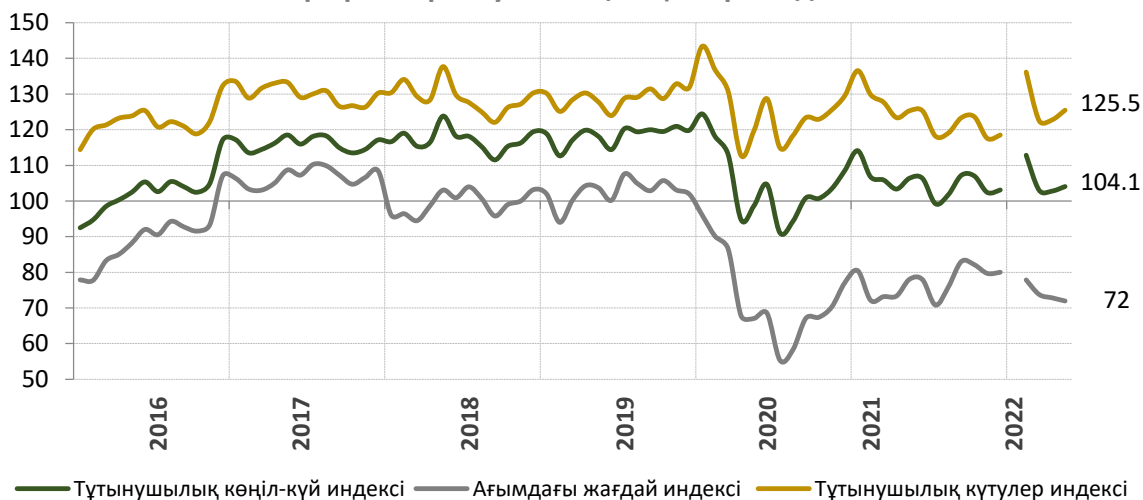
Ағымдағы материалдық жағдай **теріс аймақта** қалып отыр: респонденттердің **41%** оның нашарлауын, **49%** – өзгермейтіндігін атап өтті.

Ірі тауарлар сатып алуға дайындық та төмен деңгейде.

Елдің **ұзақ** мерзімде де, **қысқа** мерзімде даму перспективаларын бағалау біршама жақсарды. Елдің даму перспективаларын **1** және **5 жылға** оң бағалайтын сұралғандардың үлесі тиісінше **44%** және **45%** құрады.

Болашақ жеке қаржылық жағдайын бағалау жақсаруды жалғастырды.

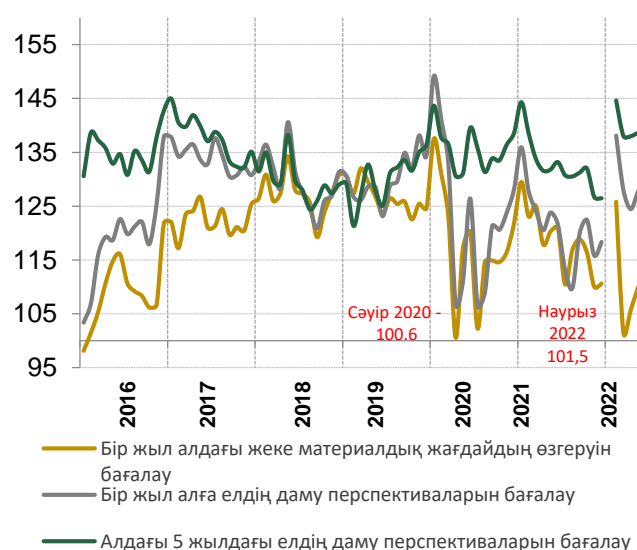
4-график. Тұтынушылық көңіл-күй индексі ²

5-график. Ағымдағы жағдай бағалаулары

6-график. Күтулер бағалаулары

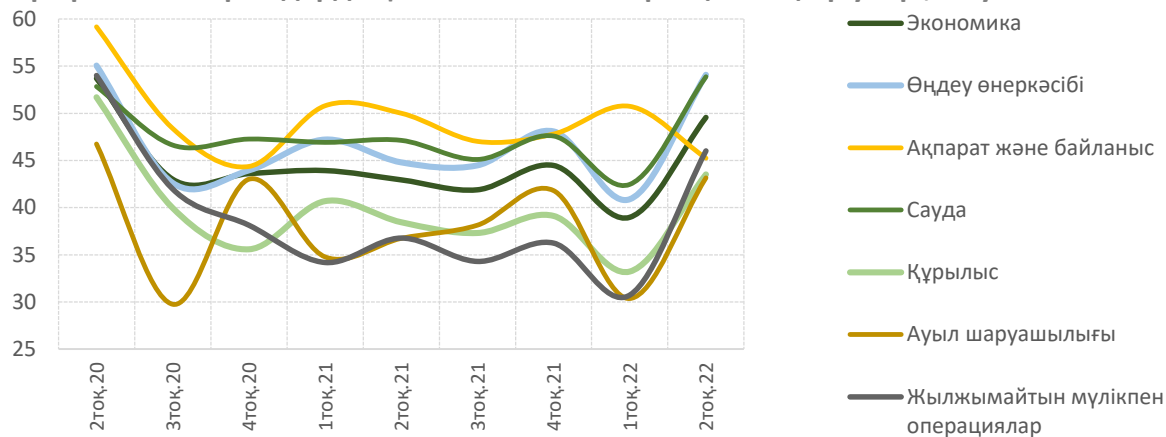

Кәсіпорындардың инфляциялық күтулері күшейе түсті

Жауап балансы **инфляциялық күтулердің өсуіне** қарай өзгерді. Бағалар а.ж. 2-тоқсанында а. ж. 1-тоқсанға қарағанда жылдамдау өседі деп есептейтін кәсіпорындардың үлесі **19,7%** - дан **30,7%** дейін өсті.

«Ақпарат және байланыс» саласынан басқа барлық салалар кәсіпорындарының инфляциялық күтулерінің ұлғаюы байқалды.

7-график. Кәсіпорындардың келесі 12 айға инфляциялық күтулері, жауап балансы³

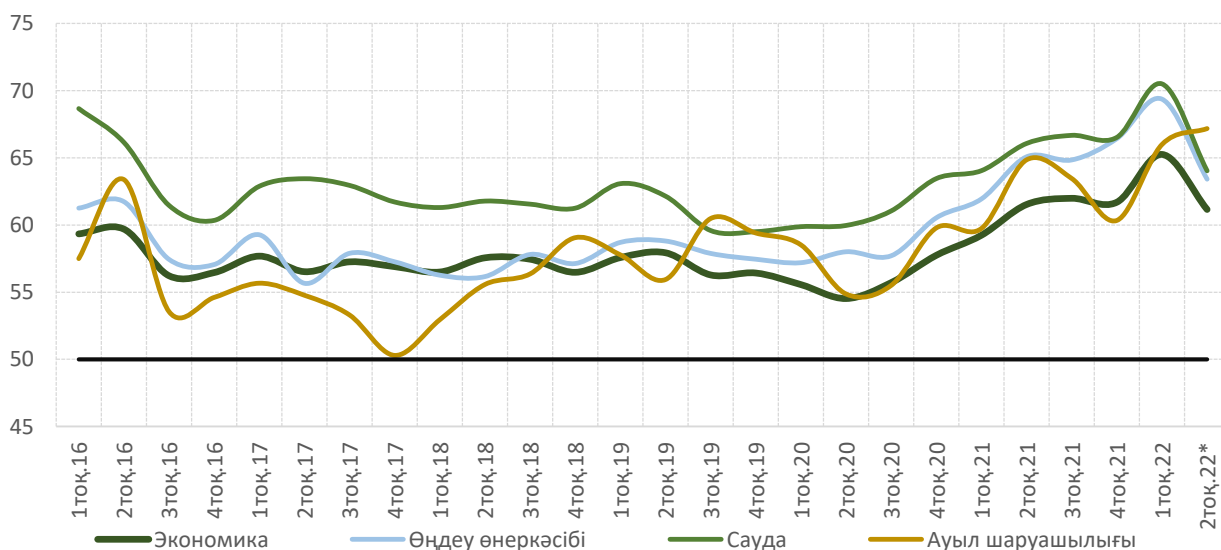

Дереккөз: нақты сектор кәсіпорындары мониторингінің нәтижелері, Ұлттық Банк
Кәсіпорындарға сауалнама **тоқсандық** негізде жүргізіледі

Кәсіпорындар дайын өнім бағасының өсу қарқынының баяулауын күтуде

Сауалнама көрсеткендей, 2022 жылдың 1 тоқсанында жалпы экономика бойынша кәсіпорындардың **дайын өнімдеріне бағаның өсу қарқыны жеделдеді**. 2 жылдың 2022 тоқсанында кәсіпорындар бағаның өсу қарқынының баяулауын күтуде. Инфляциялық күтулердің күшеюіне қарамастан, ауыл шаруашылығын қоспағанда, дайын өнім бағасының өсу қарқыны баяулайды деп күтуліде.

8-график. Кәсіпорындардың дайын өнімі бағасының өзгеру серпіні, диффузиялық индекс⁴

Дереккөз: нақты сектор кәсіпорындары мониторингінің нәтижелері, Ұлттық Банк
Кәсіпорындарға сауалнама **тоқсандық** негізде жүргізіледі

ЕСКЕРТПЕЛЕР

- 1** Инфляциялық күтулердің квантификацияланған мәнін есептеу әдістемесі Ұлттық Банктің интернет-ресурссында орналастырылған
2022 жылғы қаңтардағы инфляциялық күтулердің сандық бағасы/медианалық бағалау жарияланбады, өйткені 2022 жылғы қаңтардағы сауалнама нәтижелеріне елдегі қаңтардағы оқиғаларға әсер етті, бұл үлгінің аз мөлшеріне және алдыңғы деректермен сәйкес келмеуіне әсер етті
Қабылданатын инфляцияны медианалық бағалау: сіздің ойыңызша, соңғы 12 айда тауарлар мен қызметтердің бағасы қанша өсті? сұрақ нәтижелері негізінде есептелген. Күтілетін инфляцияны медианалық бағалауы - «Сіздің ойыңызша, келесі 12 айда тауарлар мен қызметтердің бағасы қанша өседі?»
- 2** Тұтыну көңіл-күйінің индексі: жеке индекстердің орташа мәні-соңғы жылдағы жеке материалдық жағдайының өзгеруі; жақын жылдағы жеке материалдық жағдайының өзгеруі; жақын жылдағы елдің даму перспективалары; жақын арадағы 5 жылдағы елдің даму перспективалары; ірі сатып алулар.
Ағымдағы жай-күй индексі: жеке индекстердің орташа мәні-соңғы жылдағы жеке материалдық жағдайының өзгеруі; ірі сатып алу индексі.
Тұтынушылық күтулер индексі: жеке индекстердің орташа мәні-таяудағы жылдағы жеке материалдық жағдайының өзгеруі; таяудағы жылдағы елдің даму перспективалары; елдің таяудағы 5 жылдағы даму перспективалары.
Сандық мән – бұл оң және теріс жауаптардың + 100 арасындағы айырмашылық ретінде есептелетін жауаптардың балансы. Индекс мәндері 0-ден 200-ге дейін өзгеруі мүмкін. 100 – ден жоғары мән оң бағалардың, 100-ден төмен теріс бағалардың басым екендігін көрсетеді
- 3** Жауап балансы- өсу мен төмендеуді күткен респонденттердің үлесі арасындағы айырмашылық
Есептеу = $1 * W$ (бағаның жылдам өсуі) + $0,5 * W$ (ағымдағы жағдайдағы бағаның өсуімен бірдей) - $0,5 * W$ (бағаның өзгермеуі) - $1 * W$ (бағаның төмендеуі)
-100-ден (барлық жауаптар: "төмендейді") +100-ге дейін өзгеруі мүмкін (барлық жауаптар: "қазіргіден тезірек өседі")
- 4** Диффузиялық индекс (ДИ) оң жауаптардың қосындысы және жауаптардың жартысы өзгеріссіз есептеледі. ДИ қарастырылып отырған көрсеткіштің өзгеру динамикасын сипаттайтын жалпыланған индикатор болып табылады. 50-ден жоғары мән өсуді білдіреді, 50 – ден төмен-төмендеу. 50-деңгейден ДИ мәні неғұрлым алыс (жоғары немесе төмен) болса, көрсеткіштің өзгеру (ұлғаю немесе азаю) қарқыны соғұрлым жоғары болады. Респонденттердің саны: 3 334 кәсіпорын. Маусымдық-тазартылған деректер. Кәсіпорындар сұраққа жауап берді: "Сіздің кәсіпорынның дайын өнімінің сату бағасы қалай өзгерді/өзгереді?"
* 2022 жылдың 2 тоқсанында кәсіпорындардың күтулері келтірілген